

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejeman
1 gl. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto VIII.

V Celovcu 10. oktobra 1889.

Štev. 19.

Nezadovoljnost na desnici.

Dolgo časa so slovenski in dalmatinski, češki in poljski, tirolski in drugi konservativni nemški poslanci podpirali in branili Taaffejevo vladu. Nekaj so se bali hitrega preobrata, ki bi utegnil liberalcem koristiti, nekaj pa so verovali obljubam Taaffeja in Dunajevskega, ki sta večkrat zatrjevala, da se vlada naslanja na desnico državnega zbora, da hoče v duhu desnice vladati in sčasoma odpraviti vse liberalne krivice. Tako so čakali in čakali, pa v desetih letih niso skoraj nič dočakali.

Čehom je minister Gautsch vzel mnogo srednjih šol, in le z velikim naporom so ntu jih nekaj spet iz rok izpulili. Ob enem vlada mirno gleda rovanje nemškega šulferajna, ki tlači s silo in denarjem slovanske otroke v svoje šole ponemčevalnice. Kmečki stan pri slabih cenah in visokih davkih vidno propada, pa vlada za-nj nič ne stori. Tako se ni čuditi, da je nezadovoljnost posebno na Češkem vedno bolj naraščala, in pokazala se je pri zadnjih volitvah za češki deželni zbor. Polovica čeških volilcev je vladi izrekla svojo nezaupnico. S tem je pa omajan eden glavnih stebrov, na ktere se je Taaffe opiral.

Nezadovoljni so pa tudi nemški konservativci, kajti njih glavna težnja so verske šole. Namesto nje pa jim je minister Gautsch ponudil neko malo, čisto nezatno spremembo šolske postave, o kateri še govoriti nočejo. Tirolce posebno še teži visoki hišni davek, ker imajo tam navado, zidati prostorne hiše, ki jim na kmetih seveda nič dobička ne donšajo, po novi postavi pa je vendar treba od njih velik davek plačevati. Nedavno je v Ratisboni na Bavarskem izišla knjižica, ktero je spisal nek poslanec nemške katoliške stranke v Avstriji. V tej knjigi se britko pritožuje zoper Taaffeja, češ da on le Jude in liberalce gladi, katoličane pa od sebe odbija ter njih liste in društva stiska in preganja. On pravi, da je potrepljivost nemških katoličanov pri kraju, da sedanje vlade ne morejo dalje podpirati in da bojo skušali, novo ministerstvo sestaviti iz poslancev desnice.

Nedavno smo tudi iz dalmatinskega deželnega zbora slišali glasno pritožbo, da vlada Dalmacijo popolnoma zanemara.

In kaj hočemo reči mi Slovenci? Na Koroškem se nam godi, kakor pod Auerspergi. Vsa oblast v deželi je izročena našim nasprotnikom, nemškim liberalcem, čeravno so tisti nasprotniki vlade in v državnem zboru proti njej glasujejo. Poslali smo že veliko prošenj na Dunaj, da bi se nam šole

uredile, kakor mi želimo in kakor zahteva zdrava pamet; tudi slovenski poslanci so dosti jasno razložili, kako opravičene so naše pritožbe. Vendar do zdaj še nemamo nijedne slovenske šole; vlada se dela proti nam čisto gluha in prej ko slej so nemški liberalci absolutni vladarji našega šolstva. Na Koroškem se je pod sedanjo vladu vse zaklelo zoper nas in ako bi smeli svobodno govoriti, povedali bi še marsikaj ter razkrili še mnogo ran, ki so se nam že vsekale ali se nam deloma še vsekati hočejo. Ako bode šlo tako naprej, je Slovincem na Koroškem pogin zagotovljen. Na Primorskem je sicer Pretis odstopil, vendar je še vse pri starem. Vlada ne skrbi, da bi tržaški Slovenci dobili mestno ljudsko šolo v svojem jeziku; Ljubljana je bila pa pač primorana, da uzdržuje dve ljudski šoli za nemške otroke, čeravno Nemci za tisti dve šoli še marajo ne, in svoje otroke rajši pošiljajo v šulferajnsko šolo. Na latinskih šolah v Gorici in Celju še vedno ni slovenskih paralelk; v ljudskih šolah na Štajerskem in Primorskem je še mnogo ponemčevanja in polasčevanja, in kar vlada ne stori, dopolnita nemški šulferajn in laška „pro patria“. Raztrgan na šest kronovin ostane slovenski narod brez veljave in moči. Pri nas vohajo za panslavizmom in izdajstvom, kjer ga ni, nemško in laško irredento pa prijemajo le z roko viciami. Ljudstvo se vedno bolj v revščino pogrezuje, vendar se davki zmirom le povišujejo. Kmet, ki je bil včasih vina sit, si sme komaj še požirek žganja privoščiti, in tako hira tudi telesna moč naroda. Dobro vemo, da vsega tega ni Taaffe kriv, ampak v mnogem oziru zunanja politika, ki nam naklada tako velike žrtve, za vojaštvo; vendar se ne dá tajiti, da Dunajevski ne išče denarja tam, kjer ga je dosti, ampak tam, kjer ga že skoraj nič več ni. Borznega davka še vedno ni upeljal, podražil pa nam je tobak in kavo. Če moramo pa že tako težka davčna bremena nositi, naj bi nam ustregli vsaj v takih rečéh, ki državo nič ne stanejo, naj bi pošteno izvedli narodno ravnopravnost, ter dali nam verske in slovenske šole! Branili naj bi manjšine po dvojezičnih deželah ter jih ne prepuščali v milost in nemilost krivičnim večinam!

Tako ne pojde naprej. Nezadovoljnost na desni je že tako narastla, da se mnogi že več ne zmenijo za to, če bi za Taaffejem tudi prišel kak liberalen minister na krmilo, češ, „saj se nam tudi v opoziciji ne more dosti slabeje goditi“. Prihodnje državnozbornsko zasedanje bo najbrž viharo in odločilno za osodo Taaffejevega ministerstva.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Prihodnji občini zbor katoliškega tiskovnega društva za Koroško) vršil se bode v sredo dne 23. oktobra ob 1/2 11. uri zjutraj v Celovcu, — tedaj v kratkem. Potrebno je, da na to opozorimo slovenske duhovnike, da se zbora udeležijo v obilnem številu. Potrebno je pa tudi, da slovenska duhovščina, od vseh stranij črnena, sumničena in obrekovana, pojasni svoje politično stališče. Žalostno je, da mora svoje avstrijsko domoljubje še le dokazovati, še bolj žalostno pa, da najde njeno delovanje grajalcev celo med nemškimi kolegi in morda celo v višjih krogih!

Nekdaj ni bilo tako. Za časov nemško-liberalnih vlad je bila med nemškimi in slovanskimi konservativci najlepša sloga. Slovanski so, kakor še zdaj, radovoljno podpirali vse v konservativnem duhu stavljene nasvete, nemški katoliki pa so kot pravični mošnji radi priznali, da so naše težnje po upeljavi našega jezika v ljudske šole in urade postavno popolnoma opravilene. Tako smo se med seboj lepo razumeli in se skupno borili proti nemško-liberalni stranki. To je bilo za časov, ko so še Tirolci imeli prvo besedo med nemškimi konservativci. Ko so pa pozneje tudi na Štajerskem in Gorenje-Avstrijskem prodrli nekteri konservativni poslanci, tisti so prinesli seboj že neko tiho mržnjo do Slovanov in neko željo po nemškem centralizmu, čeravno v konservativnem duhu. Kar so drugi le na tihem mislili, to je Lienbacher očitno povedal! Tako je bilo naravno, da so se poslanci tega mišljenja odcepili od Hohewartovega kluba in napravili svoj lastni Liechtensteinov klub. Že takrat se je konservativna večina čisto po nepotrebnem krhati začela! Konservativni glavni organ „Vaterland“, ki je prej odločno pisal za ravnopravnost Slovanov, začel se je polagoma pomikati na stališče Liechtensteinovcev. Bolj ko se ta list približuje stališču nemško-narodnemu, bolj se oddaljuje od pravičnosti do Slovanov. Od slovenskih poslancev in konservativcev zahteva, naj bi brezpogojno podpirali konservativna načela, ob enem pa čisto pozabili na svoje narodne tirjatve! Da bi slovenski poslanci glasovali za versko šolo, mu je prav; ko se je pa zvedelo, da hočejo tirjati pouk za ljudske šole v maternem jeziku, mu ni bilo prav. „Vaterland“ je prišel že tako daleč, da je nedavno katoliškemu listu „Čehu“ odrekel avstrijsko domoljubje, ker „Čeh“ poleg katoliških zagovarja tudi narodne češke pravice in težnje. Sploh se ta list v novejšem času tako obnaša, kakor bi bil le on edini avstrijski patriotizem v najem vzlet; po njegovih mislih so samo Liechtensteinovci in morda še Tirolci zvesti Avstrijanci, konservativnim Slovanom pa preiskuje srce in obisti, če ne bi kje tičala kaka panslavistična pičica! Če je glavni list, ki druge napaja s svojo modrostjo, takih nazorov, potem se ni čuditi, da se v to strugo zatekajo tudi manjši nemško-katoliški listi po deželah. Od todi pride, da slovenskega duhovnika obdolžijo „rovarstva“ in morda celo „panslavizma“, ako podpiše prošnjo za slovensko

šolo, ali če se potruji za izvolitev domačih konservativnih mož v javne zastope! Treba je toraj, da se slovenska duhovščina mnogobrojno udeleži obč. zbora tiskovnega društva, da tam odkrito pojasni svoje stališče. Treba se bo pa tudi zmeniti, v kakem duhu naj se ureduje nemški konservativni list „Kärntner Volksblatt“, ali v duhu „Vaterlandovem“ in Lienbacherjevem, ali pa v duhu tirolskih katoličanov, to je v duhu resnične ravnopravnosti med Nemci in Slovani avstrijskimi? Da se nazori pojasnijo, želeli je, da se dne 23. t. m. polnoštevilno udeležimo zborovanja. Vsak, kdor le more, naj zanesljivo pride. Pokažimo, da smo v naših pravičnih zahtevah edini! Na svidenje v Celovcu!

Iz Celovca. (V obrambo milost. gosp. knezoškofa.) Hrvaški list „Obzor“ je po „Slov. Narodu“ posnel neki članek, v katerem se izprva resnično poroča o žalostnem stanju koroških Slovencev, potem pa se opisujejo naš mil. g. knezoškof dr. Jožef Kahn kot sovražnik vsega slovenskega. To pa ni resnično. Res je le toliko, da so knezoškof o naših slovenskih zadevah in težnjah slabo poučeni in da se ne manjka ljudi, ki jih skušajo slabo poučiti in zoper nas obrniti. So pa tudi drugi gospodje, ki višemu pastirju resnico povejo, in ker so mil. g. knezoškof pravičen in v resnici pobožen mož, zato smemo upati, da bo zmagala resnica in pravica, ter da bojo na cedilu ostali nasprotniki in obrekovalci Slovencev.

Iz Beljaške okolice. (Zborovanje naše podružnice sv. Cirila in Metoda) v gostilni g. Geilerja pri Dravi se je prav dobro obneslo. Dramatični prizor „Ali smem Slovenec biti“ je bil ljudstvu prav po volji. Oglasilo se je več govornikov, ki so ljudstvo z dobro srečo navduševali za naše narodne svetinje in za družbo sv. Cirila in Metoda, ktere je pristopilo zopet več novih udov. Naj bi podružnice le pridno prirejale take shode, ker naše ljudstvo je pouka željno in potrebno. Ko bo enkrat prav učeno, ne bo več poslušalo naših nasprotnikov, ki ga hočejo s sladkimi besedami zapeljati v nevero in nemškutarijo.

Iz Št. Janža v Rožni dolini. Ali mi ne bomo nič prosili za slovensko šolo? Imamo novo šolo, dobimo tudi novega učitelja, treba je tedaj, da tudi določimo, kako naj se v prihodnje poučuje.

Iz gornjega Roža. (Letina. — Davkarija.) Vigredi je žito tako lepo stalo, da smo se že veselili dobre letine. Toda julija in avgusta je toča pri nas hudo gospodovala. Mislili smo, da nam bo vsaj hejda ostala. Pa vtretjič je prišla toča in nam uničila še hejdo, tako da mnogi še semena ne bojo pridelali. Kaj bomo kuhali, če žgancev ne bo? Bog se usmili! Le to malo tolažbo imamo, da nam bojo cesarske oblastnije zavolj teh nesreč nekaj davka odpisale, za kar naj jim bo izrečena naša zahvala. — V Rožeci imamo prijaznega gospoda za davkarja, ki nam prijazne besede in dobrega sovetja ne odreče.

Izpod Obirja. (Prošnja za slovensko šolo. — Šolska komisija.) Učitelj Kusternik, zagrizeni nasprotnik duhovščine in slovenščine, ki si je lani pri občinskih volitvah toliko prizadejal, da bi spravil svoje moze v odbor, si pač ni mislil, da bo ta odbor kedaj prosil za katoliško, slovensko

in šestletno šolo. In to se je zgodilo letos; podpisali so se vsi odborniki razun enega. Kusternik se je bojda nad tem strašno jezil. Verjamemo. — V Apačah je bila komisija zavolj šole. Kusternik je bil za zapisnikarja in ni izpustil te priložnosti, da ne bi svoje jeze ohladil nad načelnikom Ciril-Metodove podružnice. Ko je šlo za to, naj bi se zapisnik na slovensko pretolmačil, hotel je K. gospoda Božiča na smeh postaviti, češ on bo to že znal. Gosp. Božič je pa samouk, kako se more od njega kaj takega zahtevati. Kusternik naj pripelje najboljšega iz učencev svoje nemške, osemletne šole, če bo znal pravilno iz nemščine v slovenščino predstavljati! Morda bi tega še Kusternik sam ne zadel, brez napak gotovo ne! Sicer pa bi za Kusternika bolje bilo, da si prilasti nekaj več pohlevnosti. Saj se ljudstvo še spominja, kako se je obnašal takrat, ko se je ustanovila Ciril-Metodova podružnica v Apačah. Nekteri vejo o njem še neko drugo „historijo“, kaj se mu je enkrat domov grede pripetilo. Zakaj taki ljudje ne grejo v srečni nemški „rajh“?

Iz Rude. (Občinski tajnik. — Kaj bo z našim lesom?) Ko smo Slovenci zmagali pri občinskih volitvah, smo se vsi nadejali, da pride za tajnika g. nadučitelj Markuc, ki je zvest Slovenec in katoličan in lahko služi vsakemu učitelju za izgled. Vsi smo toraj ostrmeli, ko zremo, da je postal občinski tajnik podučitelj Wagner, ki gori le za nemštvo in tudi v cerkvi ga je malokdaj videti. Tega nam g. župan ni dobro pogodil; sicer je pa pošten in značajan mož, in upamo, da bo tudi našo imenitno zadevo srečno dognal po poti pravice, namreč da dobimo kmetje nekaj lesa; kajti brez lastnih drv nam ni mogoče dalje kmetovati, posebno če nas bojo tudi zanaprej tako pogosto nesreče (toča, slana) obiskovale, kakor v zadnjih letih. Bog pomagaj!

Iz Gorenc. (Slaba letina. — Učitelji.) Slana nam je pomorila hejdo in tako nam pojedla priljubljene žgance! Hejdova moka je v naših krajih poleg rži najpoglavitejša hrana. Kmet je ves obupan. Tudi sadja letos ni, zato tudi mošta ne bo. Kaj bo kmet poslom za malo južino dajal. Pri nas smo tembolj siromaki, ker moramo tudi drva kupovati od graščine. Dober svet je drag. Bog pomagaj! — Slišali smo, da so se učiteljem plače zvišale, in upali smo Slovenci, da se jim bo zdaj naročilo, naj se zdaj, ko so dobili več plače, bolj zanimajo za slovenščino, katero so do zdaj zanemarjali, da bojo znali enako dobro oba deželna jezika. Na svojo žalost pa čujemo, da je ravno narobe res, in da se jim je plača le zato povišala, da bi po gostarijah še bolj ognjeno zabavljali čez Slovence in njih težnje, ter se poganjali za nemštvo. Ali je res, ne vem; iz obnašanja večine učiteljev pa bi človek sodil, da je res.

Iz Črne. (Občeni zbor naše podružnice.) Naša podružnica blagovosno družbe sv. Cirila in Metoda imela je na kvaterno nedeljo svoj drugi občni zbor. Lep jesenski dan pripomogel je po svoje, da se je toliko število društvenikov zbralo v gostilni pri Krulcu. Nad hišo so plapolale zastave slovenske, cesarske in koroške. Dvorana bila je lepo okrašena z venci in zasedena do zadnjega kota. Pa še več ljudstva se je gnjetilo pri vratih, ki ni dobilo prostora, pa vendar želelo slišati govornike.

Ljudstvo se pač zelo zanima za narodno šolo in na laž postavlja vse tiste, ki v svet trobijo, da so koroški Slovenci zadovoljni s sedanjimi šolami. Došlo je mnogo odličnih gostov iz Prevalj, Možice, Štebna in Šmihelci s svojimi vrtilimi pevci, ki so nas z brzim petjem prav lepo kratkočasili. Slava jim!

Od spodnje Krke. (Ščuvanje z oper češke duhovnike.) V Tinjah so dobili za kaplana Čeha g. Lencu, in kakor čujem, so vsi ljudje z njimi prav zadovoljni, kajti g. Lencu so vesten duhovnik in proti vsakemu ljubeznjivi. Zato so bili vsi ljudje razdraženi, ko so 28. avgusta brali v „Freie Stimmen“ lažljivo poročilo o g. Lencu. Ni res, da bi g. Lencu ne trpeli nemške govornice, ampak z Nemci radi občujejo v nemškem jeziku. Tudi besede „deutsche Hunde“ nikoli niso izustili. Čisto lažljivo se popisuje dogodek v Freudenbergu pri Šmihelu. Gospod kaplan, to spričujejo lahko vsi, ki so bili zraven, so se obnašali čisto mirno in spodobno, ampak neki pisac se jih je lotil, jih zmirjal „windischer Pfaffe“ in jim prepovedal, slovensko govoriti v krčmi. Vsi navzoči so bili nevoljni nad tem nesramnim in predrznim obnašanjem tistega pisarja. Gospod Lencu so ga z mirno in možato besedo zavrnil, potem pa so precej odšli. To vse lahko spričuje krčmar sam, ki je Nemec in protestant, toraj se ni bati, da bi se preveč ogrel za katoliškega in slovenskega duhovnika. Tudi to ni res, da so bili v krčmi „deutsche Bursche“. V celi krčmi je bil le en sam Nemec, in s tistim so se g. Lencu prijazno razgovarjali, in vendar pišejo „Freie Stimmen“, da ne morejo trpeti nemške govornice! S takimi lažmi si bojo „Freie Stimmen“ same svoj grob izkopale.

Iz Ljubljane. (Komelove vojaške knjige.) Naš občespoštovani vojaški pisatelj gospod major Andrej Komel pl. Sočebčan ima velike zasluge za našo književnost. Prvo hvalo mu mora dati slovstvo sploh, da je dobro poslovenil vse nemške tehnične izraze za vojaštvo, tako da poznejšim vojaškim pisateljem ne bo več treba dolgo premišljevat, kako bi se temu ali unemu vojaškemu orodju reklo, našel bo vse potrebne izraze v Komeljevih knjigah. Največ hvale pa so mu dolžni slovenski vojaki sami. Mnogo je slovenskih vojakov, ki ne znajo nič nemškega; taki najdejo pouk o vojaških rečeh v Komeljevih knjigah v slovenskem jeziku. Drugi sicer znajo nekaj nemščine, pa ne popolnoma. Za take je skrbel g. pisatelj s tem, da je v novejšem času svoje knjige tako uredil, da je dal pouk v obeh jezikih; kar je na eni strani v nemščini povedano, stoji na drugi strani v slovenščini. Tako zamore vojak slovensko stran brati in jo primerjati z nemško, in pri tem se bo navadil nemških izrazov in nemščine sploh. Ali pa bere nemški tekst, in če se mu kaka beseda neznana vidi, pogleda na slovensko stran, kako je tam prestavljena, in bo prej vedel, kaj ta ali ona beseda pomeni, kajti slovenski izrazi mu bodo kolikor toliko umljivi. Posebno se te knjige priporočajo podčastnikom, ki imajo nalogo, novince poučevati. Tem morajo seveda vse slovenski razlagati, to je pa dostikrat težavno, ker še sami večkrat ne vejo, kako bi se ta ali oni vojaški izraz v slovenščini povedal. Komeljeve knjige jim pa to povejo. Zato bi bilo jako želeto, da bi se te knjige med slovenskimi vojaki bolj razširile

in udomačile. Marsikteri mladenič bo s temi knjigami v roci veliko hitreje postal podčastnik, ker mu ponujajo vojaški pouk v obeh jezikih, da se ne samo vsega nauči, kar je vojaku in podčastniku znati potrebno, ampak da zna to tudi v dveh jezikih povedati, toraj postane zmožen, druge poučevati. Naj bi toraj slovenski vojaki te knjige pridno kupovali! Naročijo se pri pisatelju „blag. g. A. Komel pl. Sočebčan, c. k. major v Gradcu (Graz, Grazbachgasse 40).“

Dostavek uredništva. Mi se tej želji pridružimo tem rajši, ker naš marljivi major Komel že toliko let z velikim trudom, velikimi žrtvami in v boju z mnogimi nasprotniki spisuje vojaške knjige. Knjige so od vojnega ministerstva pripuščene in dovoljene, toraj jih sme vsak vojak brez strahu kupiti in brati. Rodoljubi naj bi vojake na te knjige opozarjali!

Iz Štajerske. („Cvetje z vrtov sv. Frančiška.“) Če je kateri časopis priporočila in podpore vredne, potem je to gotovo „Cvetje“, ki ga izdaja frančiškan P. Stanko Skrabec v Kostanjevici pri Gorici. Izhaja v mesečnih snopičih ter prinaša mnogo lepega in poučnega berila, ki spodbuja mlačne h krščanskem življenju, bogoljubne duše pa v pravičnosti utrjuje. Velja za celo leto samo 70 kr. Čudno je res, da Slovenci tega lista bolj ne podpirajo, ko so vendar do zdaj za pobožen narod veljali in zmirom ljubili lepo krščansko berilo. Želeti bi bilo, naj bi gg. duhovniki te snopiče večkrat priporočali vernikom, saj bi jih tudi pobožni spisi tega lista podpirali v dušnem pastirstvu!

Kaj dela politika.

Vsi deželni zbori, razun tržaškega in dalmatinskega, začnejo danes zborovati. Dalmatinski je bil že prej sklican in je svoje delo že dovršil; za Tržaškega so bile pa še le te dni volitve. O teh volitvah se poroča, da se vlada še zmirom noče opirati na slovansko stranko, ampak da nabira med Lahih neko „patriotično“ stranko. „Edinost“ pa pravi, da so ti „patrioti“ ravno tistega duha, kakor progresovci. Slovani na Primorskem bojo morali spoznati, da se smejo zanašati le sami na sebe, kakor mi na Koroškem. Taaffe zatrtih noče poznati. — Vlada je posredno po knezu Schönburgu skušala napraviti sporazumljenje med Čehi in Nemci na Češkem. Toda Nemci o spravi nočejo nič slišati, dokler je Taaffe minister; če pa on gre, potem pa še menj, kajti potem bojo le gospodovali, ne pa se s kom pogajali. Zato je vsa sprava splavala po vodi. Nemci ne bojo vstopili v deželni zbor češki. Zbor šteje 242 poslancev, in sicer 70 Nemcev, 70 konservativnih graščakov, 5 virilistov, 55 Staročehov in 42 Mladočehov. Če Nemci ne pridejo, imeli bojo Staročehi z graščaki in virilisti 130 glasov, Mladočehi pa 42. Časniki so tudi zagnali hrup, da se bojo naš cesar dali kronati za češkega kralja. Zdaj je pa o tem vse tiho. — Gališki deželni zbor hoče predelati volilni red tako, da dobi Levov 2, mesto Krakov pa 1 poslanca več; tudi virilske glasove bojo pomnožili. To vse cika na okrepčanje poljskega življa, ki ima itak vso moč v rokah. Nam bi se bolj pravično zdelo, ko bi se pomnožilo število kmečkih poslancev. — Mnogo se govori in piše o princu Liechtensteinu, ki je odložil načelnštvo svo-

jega kluba, ki se imenuje „centrum“ ali „središče“. V njem so sedeli katoliški poslanci iz gornje Avstrije, nemške Štajerske in Solnograjskega. Najbolj so se poganjali za versko šolo. Ta stvar pa menda ni bila času primerna, ker v bližini preteče vojske nočejo razdražiti liberalnih Nemcev, zato so princu namignili, naj se za nekaj časa skrije. Nekteri so mislili, da se bo zavljal tega razdrobil Hohenwartov klub, ker bi Tirolci prestopili v Liechtensteinov klub. Tirolci pa pravijo, da na to ne mislijo. — Na desnici je sploh velika nezadovoljnost, ker se vlada premalo briga za tiste poslance, ki jo podpirajo. Dalmatinski poslanec Bulič je svoj mandat odložil. Slovenski poslanci tudi nič ne vejo, pri čem da so. — Vlada je začela ojstro pometati. Razpustila je slovansko študentsko društvo „Slavia“ v Gradcu, nemško-narodno (Schönererjevo) društvo na Dunaju in laško telovadno društvo v Gorici. Že davno je bil čas, zobé pokazati takim, ki rujejo zoper Avstrijo. Ali je spadala pa tudi graška „Slavia“ med te nevarne zveze, to bo že vlada vedela, mi tega do zdaj nismo mislili. — Madjari so pokazali nedavno zvestobo s tem, da so pri vojaških vajah v Monoru strgali cesarsko (črno-rumeno) zastavo in jo povaljali po blatu. Svitlega cesarja je to silno užalilo, kar so tudi očitno povedali. Madjarom so do zdaj vse skoz prste pregledali, zato so zmirom drznejše začeli preslavljati Košuta. Morda se bojo našim državnikom vendar enkrat oči odprle.

V zunanji politiki se spet k hudemu vrenju pripravlja: Rusi zbirajo zmirom več vojakov na naši meji. Med ruskimi in francoskimi oficirji se že očitno govori, da je vojska pred durmi. — Pri francoskih volitvah so zmagali republikanci. Vendar pa je nasprotna stranka, sestavljena iz Boulangistov, monarhistov in bonapartistov tako močna postala, da se še nič ne ve, kako se stvari obrnejo. Za svetovni mir je razpor in nesloga med Francozi ugodna, kajti bolj ko so francoske stranke med seboj v prepiru, menj bojo mislile na zunanjo vojsko. — Med Španijo in Marokanskim sultanom se je vnel neki razpor. — Ruskega cesarja še zmirom pričakujejo v Berlinu, pa do zdaj še ni prišel. Ako ne pride, je znamenje, da misli na vojsko. — Komaj je kardinal Manning v Londonu pregovoril delavce pri barkah, da so začeli spet delati, že so spet delo ustavili Londonski krojači, njih 12.000. Socijalisti hočejo bojda prihodnje leto napraviti štrajk po celi Evropi! — Japanska vlada hoče krščanstvo proglasiti za državno vero. Bog daj!

Gospodarske stvari.

Da svinje mladičev ne požró. Brž ko vidimo, da je breja svinja na tem, da bode povrgla, kolikor starejša je, toliko je hujsa, poiščimo kos starega posušenega svinjskega mesa. Najboljši je kos s kako kostjo. Taki kos vržemo svinji. Čuditi se je, s kako hlastnostjo žival po mesu seže in kako željno ga pojé. Zdi se, da ima žival v tem neko posebno željo po mesu. Zgodilo se je, da so svinje zrnje, pijačo in mlade prasce na strani pustila, in le po kosu soljenega mesa hlastnile. Kos od 2—2½ kilogramov zadostuje željo svinji

nasititi in mladiči so obvarovani maternih zobov. Tako pripoveduje star kmetovalec.

Za pouk in kratek čas.

Koroške pravljice.

Zv. Hema in nje dva sinova.

Zv. Hemo, ki je ustanovila samostane na Krki in v Admontu, vsi Korošci močno častijo že 800 let. Ona izvira iz hiše Scheyern-Wittelsbach in je bila v rodu z nemškim cesarjem Henrikom II., kar on sam potrjuje. Posestva je imela v Admontski dolini na gornjem Štajerskem, ob Savi na Kranjskem, v Krški dolini na Koroškem in pri Brežah. Nje oče je bil grof Engelbert Peilstein, materi pa je bilo ime Tuta. Udala se je zv. Hema grofu v Brežah in Selčah, ki je bil zelo bogat. Rodila mu je dva sina, Viljema in Hartvika, ki sta bila tudi pobožna, kakor mati. Brežki grof, zv. Heme mož, imel je v Selčah razprostrane jame, kjer je na stotine rudarjev kopalo srebrno rudo. Iz teh jam je dohajalo grofu obilno bogastvo. Pa tudi rudokopi so bili dobro plačani, zato so zelo razuzdano in pregrešno živeli, kakor bi ne bilo Boga, ne večnosti. Ko sta Viljem in Hartvik dorastla, postavil ju je grof rudarjem za nadzornike in sodnike. Bila sta pravična, pa včasih tudi ostra. Nekega rudarja, ki se je hudo pregrešil, pustila sta ob glavo djati. To je pa zbudilo hudo nevoljo pri razvajenih rudarjih, in v priložnosti so oba grofiča v jami ubili.

Grof je bil silno razljuten in razdražen, ko je to zvedel. Urno je zbral svojo močno vojsko in šel nad rudarje. Ker ni mogel zvedeti, kateri rudarji so mu ubili sinova, pustil je rudarje klati in pobijati kar od kraja, kterega so vojaki le dosegli. Mnogo rudarjev je seveda ušlo. Zv. Hema se je takrat mudila na svojem posestvu na Kranjskem. Ko zvé žalostno novice, odpravi se hitro na pot, da bi vsaj mrtva trupla svojih sinov še enkrat videla. Potovala je tako brzo, da si ni dala niti počitka. Ko pridejo do Drave, so jo vendar služabniki pregovorili, da si je malo odpočila. Kmalu jo oklene spanec, in v sanjah se jej prikaže Mati Božja, jo opomni, kako kratko je človeško življenje, naj za sinovoma preveč ne žaluje in naj morilcem odpusti. Prikazala sta se zv. Hemi tudi oba sina v nebeški svitlobi, iz česar je spoznala, da sta zveličana. Ko se zv. Hema zbudi, je bila vsa potolažena. Hitela je v Selče in pregovorila svojega moža, da je prenehal s svojo morijo. Ko mu je povedala svoje sanje, sprevidel je grof sam, da je maščevanja že preveč. V žalost potopljen se je povrnil na svoj grad, kjer je do smrti spokorno živel.

Na mestu pri Dravi, kjer se jej je v sanjah prikazala Mati Božja, pustila je zv. Hema postaviti križ.

Smešničar.

Matija: „Zamorski kralj v Madagaskaru je bojda čisto surov in neotesan človek.“ Matevž: „Se ve da, tam bi še jaz lahko za kralja bil.“

Prvi Prus: „Od kodi ima pa major K. tri rede?“

Drugi Prus: „Prvega je dobil, ker ni imel še nobenega; drugega je dobil, ker je imel že enega in tretjega, ker je imel že dva.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Med stvarmi, o katerih bo sklepal letos naš deželni zbor, ki se danes začne, se naštevajo: ustanova revnih hiš v spomin cesarjeve 40letnice, zidanje konjiške vojašnice v Celovcu, ustanova prenočnic za revne popotnike, cesta na južnem bregu Vrbskega jezera, stavba jezov pri Beli v Žitarski občini, novi nasveti zaradi uravnanja Zile, Drave in Gline, ustanova deželne zavarovalnice, ribiška postava, oproščenje koritnjaka od davka itd. — Iz močvirja sv. Katarine pri Vrbi hočejo mah kopati, sušiti in za steljo prodajati. To se bo nemara obneslo, ker je slama predraga. Podjetnik je g. Hildebrand v Celovcu. — Naš korni poveljnik fzm. Schönfeld v Gradcu je prestavljen na Dunaj, v Gradec pa je prišel fzm. Württemberg. Celovski general Butterweck je prestavljen v Levov. — Fzm. König je postal nadzornik pehote. — Obesil se je 14leten dijak Oton Krall v nemškem Št. Vidu. — Č. g. P. Norbert Lebinger, benediktinec, je dobil viteški križ Franc-Josipovega reda. — Strela je užgala pri nekem posestniku v Dolji vesi. Vse je pogorelo. — V Beljaku je ključarski učenec rešil triletnega otroka, ki je v Dravo padel. — Iz vseh krajev Koroške se čuje, da je slana zelo posmodila hejdo. — Na Dholici so imeli šolsko veselico. — Tesarja Straussa so mrtvega našli blizu Št. Pavla. Ker ni ranjen, mislijo, da ga je zadel mrtvoud. — Rimski grob so našli na vresu pri Celovcu. — Nekega kmeta, idočega z Velikovškega somnja, napadel je med Dravo in Sinčo vesjo razbojnik, ga 14 krat z nožem ranil in mu vzel 9 gld. denarja. Zlodejea čevljarja Skoka iz Mohlič že imajo. — V Brdih na Zili je na šoli napis „Ljudska šola“. To pa tukajšni liberalni list „Fr. Stimmen“ hudo v oči peče! Ali so to „liberalci“ in „prijatelji Slovencev“, kakor se hvalijo? — V Dravogradu je neka natakariča v vodo skočila. Neka druga natakariča je vzela mišnice, pa premalo, tako da je še živa ostala. Ali se v Dravbregu „kelnarcam“ tako slaba godi? — Tat je ulomil v cerkev sv. Križa v Černečah in pobral iz pušice menda 2 gld. — Delavec Ves, ki je v Št. Rupertu ustrelil čebelnega tatu, je dobil osem dni zapora. — Blizu Podkloštra se je obesil posestnik Ehegartner. — V Žrelcu dobili so ubožno hišo. Dežela bo pomagala z 1400 gld. — Graščino Harbach pri Celovcu je kupilo Celovško Elizabetinsko društvo.

Na Kranjskem. Ljubljanska hranilnica je začela svoje delovanje. Domoljubna dolžnost bi bila, da naši svoj denar njej in južnoštajerski izročajo, ne pa tujim hranilnicam, ki z našim denarjem podpirajo dostikrat nam sovražne družbe. — Nova šola pri Uršulinkah v Ljubljani je dozidana. — V Trnovem je pogorel Urbančič. — V Otoku pri Postojni so našli novo jamo; pravijo, da je zelo lepa. — V Metliki je dodelana nova šola. Letos je bila blagoslovljena. — Zdaj so vendar resno začeli misliti na izsušenje ljubljanskega močvirja. Letos bo kranjski deželni zbor o tem sklepal. Če država kaj pomore, bo ja šlo menda. — Za predsednika bralnega društva v Tržiču je izvoljen gosp. A. Šimec. Tudi Tržičani so se začeli zavedati svoje narodnosti. — V novi tovarni pri Jesenicah je mnogo nesreč. Delavci pa tudi zelo razuzdano in pohujljivo živijo. — V Ljubljani je

letos 103 bogoslovcev. — Družba sv. Cirila in Metoda šteje 85 podružnic in sicer na Kranjskem 38, na Štajerskem 21, na Koroškem 11, na Primorskem 15. Udov ima 6860. Letnih dohodkov okoli 5000 gld.

Na Štajerskem. V Loki pri Zidanem mostu so se cigani topli. Dva sta bila zaklana. — Grozdje je vsled mraza močno trpelo. Letos bo žalostna trgatav. — V Celju so bili obsojeni: Jur Gavec iz Turkovščaka zavolj izneverjenja na 1 leto; Andrej Ljubec iz Turkovščaka zavolj težkega telesnega poškodovanja na 1½ leta; tesar Gumzi iz Slabšincev zavolj telesnega poškodovanja na 1½ leto. — V Pušencih pri Ormožu je pogorel Praprotnik. V Mali Nedelji pa Košela. — V Celju je delavec Sirec z visočine padel in mrtev ostal. — V Starešincih je pogorelo 18 gospodarjev. — V Frankovcih je pogorel Puglavac; tudi živina je zgorela. — V Celjski ječi se je obesil neki Potočnik. — V zgornjem Motniku je slaboumen oče svojemu sinu hišo zažgal in se sam naznanil Vranski sodnji. — Slovensko šolo so dobili pri sv. Križu tik Slatine. — Dva potepuha sta napadla posestnika Vindiša iz Okiča in mu vzela 12 gld. Enega že imajo. — Ulomili so v županski urad v Trbovljah in odnesli 11 gld. in več drugih rečij. — Svitli cesar so ukazali, naj se ustavi preiskava zoper tistih 322 delavcev v Trbovljah, ki so se zbirali o času štrajka. — Ustrelil se je občinski sluga v Slatini.

Na Primorskem. V Borštu dobijo pošto. — V Dolini so imeli novo mašo. — Vinska letina bo v Vipavi in okoli Trsta še precej dobra. — V Trstu so prijeli šest tičkov, ki so delali in metali petarde. Skoro vsi so iz boljših hiš. Zdaj se jim bo prevroča kri nekoliko ohladila. — Prihodnje leto dobijo slovensko paralelko na latinskih šolah v Gorici.

Po drugih deželah. V Črni gori je letos huda stiska. Ker niso nič pridelali, nemajo kaj jesti. Knez hoče 10 milijonov na posodo vzeti, da svoje ljudstvo preživi. — Na Ogerskem so roparji ubili bogatega Juda in pet njegovih ljudi. Denarja in vrednosti so odnesli za 20.000 gld. Bili so tako predrzni, da so po storjenem zločinu celo noč pili v Judovi kleti. — Železnico bojo zidali iz Jafe v Jeruzalem. — Umrli je tirolski deželni glavar vitez Rapp. Namesto njega je imenovan za glavarja grof Brandis. — Ruska šola se bo ustanovila v Palestini. — Pri Kvebeku v Ameriki so se vtrgale skale in grmele v dolino. Mnogo ljudi je ubitih. — Jud Šiman Baruh je v Sarajevu lastnemu bratu, ki je zavolj goljufije zaprt, ukradel 300.000 gld. in ušel v Ameriko. Pa tam so ga prijeli. — Cerkovnik v Kazenci na Laškem je strelil na nadškofa in ga ranil v nogo. — V Milanu se je podrla hiša med zidanjem. Več ko 20 delavcev je mrtvih.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. O. Lebinger Norbert, duhoven benedikt. reda in profesor na Celovški gimnaziji, je odlikovan z vitežkim križcem Franc-Josipovega reda I. vrste. — Dekanijska svetovalca sta izvoljena in potrjena č. gg.: Kesnar Anton za Velikovec in Volkert Jož. za Trg. — Faro Žihpolje je dobil ondotni gosp. provizor Robas Ign. — Premeščeni so č. gg. kaplani: Kovač Mart. iz Spodnjega

Dravograda za provizorja v Škočidol; Premru Fr. iz sv. Višarij za kaplana v Spodnji Dravograd in Virnik Fr. iz Žabnic za začasnega kanonika v Velikovec. — Umrli je dne 5. sept. č. g. Koinč Fil., župnik na Otoku. N. v m. p.! — Razpisani ste fari: Apače in Theisenek do 15. novembra t. l.

Občni zbor

katoliškega tiskovnega društva za Koroško

vršil se bode

v sredo dne 23. oktobra t. l. v Celovcu.

Začetek ob ½11. uri zjutraj.

K obilni udeležbi tega važnega shoda vabi najuljudneje vse člane

predsedništvo.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Janžu v Rožni dolini

bo imela v nedeljo dne 13. oktobra 1889 ob 3. uri popoldne v prostorih Činkovčeve gostilne v Št. Janžu svoj **prvi letni zbor**. Pri lepem vremenu na vrtu. Spored: Nagovor predsednika. 2. Upisovanje novih udov. Volitev novega odbora. 4. Razni govori. 5. Prosta zabava. Prijazno povabljeni so domači in drugi zavedni Slovenci.

Odbor.

Loterijske srečke od 5. oktobra.

Linc	49	63	67	41	32
Trst	87	35	82	46	17

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po . . .	5 gld.	50 kr.
rž	4 "	80 "
ječmen	3 "	90 "
oves	2 "	20 "
hejda	5 "	" "
turšica	4 "	" "
pšeno	7 "	20 "
proso	5 "	" "
grah	" "	" "
repica	" "	75 "
fižol, rudeči .	4 "	60 "

Sladko seno . .	2 gld.	40 kr.
kislo	2 "	10 "
slama	2 "	" "
meterski cent (100 kil).		
Fršhen špeh kl.	— gld.	74 kr.
maslo	1 "	" "
mast	— "	78 "
Navadni voli	100—140	gld.
pitani voli . .	130—180	" "
junci	60—80	" "
krave	60—120	" "
junice	40—70	" "
prešički . . .	4—16	" "

Oglasila.

Pri Ign. pl. Kleinmayru in Fed. Bambergu v Ljubljani je ravnokar na svitlo prišlo in je dobiti v podpisani bukvarni:

Godec. Poleg narodne pravljice o vrbskem jezeru. Spisal Anton Funtek. 100 strani. Cena 1 gld. 20 kr., vez. 1 gld. 80 kr. Pri naročilih iz dežele naj se 5 kr. dodá in se dobi knjiga poštnine prosta.

Narodne pesni koroških Slovencev. Spisal in na svitlo dal J. Scheinigg, c. k. gymn. prof. v Celovcu. 464 strani. Cena 1 gld. 70 kr. Ako se vpošlje 1 gld. 80 kr., dobi se knjiga po pošti poštnine prosta.

Celovec, A. RAUNECKER-jeva knjigotržnica.

Kmetija na prodaj. Zidana hiša in hlev, 25 oralov gozda, 3 orale travnika; 42 oralov je vsega sveta. Proda se za 2700 gld. Več pove posestnik Matevž Šoter, lastnik hiše po domače Šoter v Humčah, fara Kazaze (pošta: Doberlaves).

Kdor si želi oskrbeti po ceni in trdno vezane *slovenske molitvene, učne in zabavne knjige*, obrne naj se zaupljivo do

Anton Mader-ja,

knjigotržca in knjigoveza v Pliberku na Koroškem.

Franc Sadnikar,

trgovec z železjem v Celovcu (Burggasse šte. 7)

priporoča po najnižjih cenah grobne križe, trpežno pozlačene v raznih velikostih. Raznovrstno železo, kovane šinje za kola, podvozi, puše za kola, žlajfe, cikle, sploh železo razne debelosti in širokosti za vsako potrebo. Lopate, krampe, motike, sekire, capine. Žage z najboljšega jekla. Pile za žage, razna orodja za hišo in rokodelce. Kovanja za okna in vrata. Kovane in čevčnaste žeblje. Raznovrstna kuhinjska posoda z vlitaga in kovanega železa. Strelovode (Blitzableiter) v ognju pozlačene. — Za streljanje priporočam poskušene možnarje po najnižjih cenah.

Na željo razpošiljam od križev tudi cenike in obrise poštnine prosto vsakemu, kdor se zanje oglasi.

!!!Novo! Novo! Novo!!!

Najnovejša ročna mlatilnica na jermene brez zobčastih koles.

Mlatilnice, izvrstno sestavljene, ročno, vitalno, vodno in parno delovanje.

Vitala, ležeča ali stoječa, stalna ali prevahalna na 1—6 živinčet.

Škoporeznice najnovejše in najizvrstnejše, 30 raznih vrst.

Stroji za ropkanje turšice, mlini za trgano moko, reporeznice.

Stiskalnice za seno, najnovejše in izborne sestave. Vinske stiskalnice, sadne stiskalnice, mlini za sadje na državni razstavi dunajski oktobra 1888 odlikovane s 5 največjimi odlikami.

Dr. Ryderjeve sušilne priprave za sadje, Bluntove patentne stiskalnice za zeleno pičo

se po najnižjih cenah vedno dobivajo pri

PH. MAYFARTH-u & Comp.,

tovarne gospodarskih in vinarskih strojev,

livarna in fužina na par,

Dunaj II. Frankobrod o/M. in Berlin.

Obširni katalogi na željo gratis in franko.

Razprodajalci se vsprejmo. — Iščejo se sposobni zastopniki proti primerni proviziji.

Vinko Čamernik,

kamnosek v Ljubljani, parne ulice šte. 9, (podružnica tik mesarskega mosta),

priporoča se prečastiti duhovščini za vsakovrstno cerkveno umetno kamnoseško delo, slavno občinstvo pa opozarja na svojo bogato zalogo prav lično izdelanih nagrobnih spomenikov. Tudi p. n. stavbenim podvzetnikom priporoča se za vsaktero stavbinsko delo. Vsako naročilo se natančno, solidno in ceno izvrši.

Gospodu G. PICCOLI-JU,

lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenjskem, dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dva najstarejša Vaše **osence za želodec.**

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so uživali esenco z najboljšim uspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda komaj je zanjela nekoliko kapljic esence, je že ohravela in čez nekoliko ur polnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtini postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporočuje.

Z oddelnim spoštovanjem

Jurij König, župnik

Prav dober kup se dobi:

pšenična moka
ržena moka
hejdova moka
turšična moka
riž
oluščen ječmen
suhi črešpeljni

svinjska mast
špeh
maslo
suho meso
svinjska bedra
klobase
droži

pri

RUPERT SARIA,

zaloga moke iz parnega mlina v Raabu, v Celovcu, Burggasse št. 1.

Natorna vina,

rudeča in bela,

v sodih nad 56 litrov prodaja po 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 kr. liter trgovec

Amand Prosen,

v kosarnskih ulicah šte. 24 v Celovcu.

Ob enem priporoča svojo zalogo tržaškega blaga, in tudi mast, moko itd.

Kramarji, branjevci in sploh taki, ki blago naprej prodajajo, dobijo vse ceneje.

Ceniki pošiljajo se zastoj.

Pogrebni zavod „Pietät“.

Usojam si, naznaniti p. n. občinstvu, da mi je visoka c. k. koroška deželna vlada dovolila, ustanoviti zgoraj imenovani pogrebni zavod. Potrudil sem se, ta zavod tako urediti, da se bojo mrličii lepo in častno na pare pokladali in na mirodvor odvažali, in da se bo strogo gledalo na dolžno spoštljivost do mrličev. Ko bi se kateri mojih služabnikov v tem kaj pregrešil, prosim slavno občinstvo, naj mi to precej naznani.

Vedno imam veliko zalogo priprostih in tudi najlepših rakev, lesenih in rudninskih, potem nagrobnih svetilk, vencev, suhih cvetlic, trakov itd. Tudi priskrbim nagrobne spomenike, nagrobne ograje in pre-delovanje rodbinskih grobišč.

Društvom in korporacijam, ki pogrebe svojih zamrlih udov meni izročiti hočejo, dovolim znižano ceno, ako se s tem prej dogovorimo.

Iz dežele naročene lesene in rudninske rakeve razpošiljam kot „nujne pošiljatve“ z največjo hitrostjo.

Moja uradnja in prodajalnica je v Celovcu stolne ulice (Domgasse) št. 3, nasproti gostilnice pri Moserju, kjer naznanila o smrti po dnevu in po noči sprejema moj pooblaščenii poslovodja gosp. Emil Mehlhofer, pasarski mojster.

Da se slavnemu občinstvu bolj postreže, sprejemajo smrtna naznanila tudi gosp. Jožef Zabaeh v Prodingrjevi hiši, kosarske ulice št. 32; g. Anton Schmidt, pekovski mojster na Beljaski cesti št. 12; g. Tomaž Rainer, na Velikovski cesti št. 13, in K. Reichel na Št. Vidski cesti št. 1.

Karol Reichel, podjetnik.

Na debelo. Kupčija s spletenimi koški. Na drobno.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se z dovoljenjem vis. c. k. deželne vlade pogodil z nadzorstvom pletarske šole v Železni Kapli, da bom prodajal njene izdelke. Vsled tega imam veliko zalogo raznovrstnih jerbason in koškov, spletenih iz vrhja. Kdor si take robe naroči z opisom ali izgledkom (muštrom), mu vse oskrbim in nemudoma dopošljem; sprejemam tudi naročila za popravke v tej stroki. Da se zgoraj imenovana šola in hišna obrt povzdigne in razširi, prodajal bom njene izdelke po najnižji ceni, ter se priporočam za obilna naročila.

Karol Reichel.

Zaloga spletena robe iz Železne Kaple je v Celovcu v stolnih ulicah (Domgasse) št. 3., nasproti Moser-jevi gostilnici.

I. koroški pogrebni zavod „KONKORDIJA“.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani si šteje v dolžnost, najtoleje se zahvaliti visoki gospódi, častitim somestjanom in p. n. občinstvu za dosedaj mu izkazano naklonjenost in prosi, naj se njegov zavod se zana-prej uporabi v slučajih smrti, ter obeta pošteno, uljudno in hitro postrežbo.

Slavnim društvom in korporacijam, ki so mi zaupljivo zveste ostale, se zahvalim v vsem spoštovanju ter jih zagotavljam, da si bom prizadeval, ohraniti si njih zadovoljnost.

Ker že 17 let svoj zavod sam vodim, mi ni treba najemati poslovodje ali sicer dragih služabnikov, in tako mi je mogoče, veliko ceneje na pare devati in pokopavati, o čemur se naj vsak prepričati blagovoli.

Vedno imam veliko zalogo lesenih in rudninskih rakev za otroke in odrasčene, priprostih in lepo okrašenih, nadalje blazine, pajčolane, mrtvaške obleke, vence, trakove z napisi ali brez njih, nagrobne svetilnice, križe itd. v svoji hiši v šolskih ulicah (Schulhausgasse Nr. 6), kjer se noč in dan sprejemajo smrtna naznanila.

Da se slavnemu občinstvu pot okrajša, sprejema smrtna naznanila tudi gospod Lorenc Fuchs, čevljarski mojster v Salmovih ulicah (Salmstrasse Nr. 4). Tisti prodaja tudi lesene in rudninske rakev iz moje zaloge.

Z vsem spoštovanjem

Anton Magometschnigg,

lastnik I. koroškega pogrebnega zavoda „CONCORDIJA“.